

J. Friedrich podaja v uvodu najprej izčrpen pregled edicij virov za prvo in za drugo ploščo (str. 1—4). Na podrobnih tabelah navaja, v katerih izmed 26 prepisov prve in 33 prepisov druge plošče so posamezne določbe ohranjene (5—15). Nato objavlja (86—87) zapored na levi strani transkripcijo, na desni strani prevod, pod črto pa variante besedila pravne zbirke. Sledi jezikovni komentar (88—115), ki ga je avtor precej — morda skoraj preveč — skrčil, sklicevaje se na svoj hetitski slovar (prim. str. VII). Ob koncu je avtor dodal popoln seznam besed in vseh njihovih oblik, uporabljenih v posameznih določbah (str. 116—155).

Kratek seznam (str. 155) nas seznanja z najvažnejšimi novostmi v slovniškem in stvarnem pogledu, ki jih novi prevod in njegov komentar prinašata.

Najnovejša J. Friedrichova dovršena izdaja hetitske pravne zbirke je nedvomno izrednega pomena za proučevanje najstarejšega indoevropskega pravnega spomenika. Filologu in pravnemu zgodovinarju bo z njo nadaljnje raziskovanje znatno olajšano.

V. Korošec

Anna Sadurska, Inscriptions latines et monuments funéraires romains au Musée national de Varsovie. Varsovie: Auctarium Meandream, vol. IV, 1953, p. 137, tab. XLVI.

V knjižici so zbrani vsi latinski napisi, ki jih hrani Narodni muzej v Varšavi, kamor so prispeli v glavnem iz zasebnih zbirk v poljskih gradovih, deloma kot darila. Doslej pretežno še niso bili objavljeni ali vsaj ne dovolj poznani in dostopni. Večinoma izvirajo iz Italije oziroma celo iz območja Rima samega.

Opisni del kaže na vsaki strani izredno skrbnost, natančnost avtorja, ki se trudi sleherni spomenik osvetliti s tektnokritičnega stališča, ga epigrafsko komentirati in povsod, kjer nudi spomenik le majhno oporo, analizirati tudi umetnostnozgodovinske, celo tehnične (kamnoseške) probleme. Zaradi svoje n drobnosti, ki v epigrafski literaturi v tem smislu ni več v navadi, ker so v glavnem vse malenkosti in vsa opisna zaporedja že tako rekoč iz stoletne izkušnje in po neki tihi kodifikaciji v vodilnih publikacijah in šolah do potankosti določena — je knjiga izredno primerna kot vzoren učbenik, ki seznanja mladega epigrafika z osnovno tehniko, zaporedjem analiz, s členitvijo lemme in ustreznim izrazoslovjem. Knjižici ni mogoče očitati pomanjkljivosti, kvečjemu to, da ne upošteva in da nima pregleda nad moderno pa tudi polpreteklo literaturo, za kar pa je avtor v podnaslovu k bibliografiji sam podal tehten vzrok.

Naslednje pripombe bi spadale v bistvu bolj na listek med errata-corrige kot pa na rovaš pisca.

Sistem oklepajev, ki je splošno sprejet in uporabljan, dovoljuje danes izražanje skoraj vseh malenkosti, predvsem tudi nepravilnosti teksta; avtor ga ne uporablja dosledno, in če bi ga, bi transkripcije v majuskulah — spričo dobrih fotografij — lahko odpadle. N. 11: Vrstična širina se ne da izračunati z gotovostjo, zato tudi ne dopolnila, vsekakor pa spada v v. 2 *vivus fecit*. N. 18: Gentile prejkone *Orfanius*. Spomenik objavlja že CIL VI 18738, cf. Vidman-Zgusta, LF 1954, 213—218, ter FA IX, 1954, 4597. N. 34, v. 10: *prav aedic(u)la(m)*, odvisno od fecit v. 1, ne pa *aedic(u)la* (nom.). N. 38, v. 1—2: *Ailio Getullo o(bito)*, ne pa *Ailio Getulio o(ptimo)*. N. 39: Imena oseb pa tudi pričeska bi prej kazali, da spada kamen v obrat med 2. in 3. stoletjem kot pa v dobo 240—255. *Aurelius Teres* ni mož Hermione, pač pa Aelije Antonine, hkrati pa tudi ni oče Hermione, ona je prejkone nezakonska. N. 48, v. 2: Mislim, da predpostavka A. Sadurske *Fraudali < li > d dito* ni utemeljena niti potrebna, zakaj ne *Fraudali Liddito*? N. 51, v. 6, se mora v transkripciji glasiti *pont(ifici) max(imo) trib(uitia) pot(estate)*. Kot zanimivost naj omenim na koncu še nagrobnik n. 41, latinski tekst pisan v grški abecedi.

J. Šašel